

Veci spoločného záujmu (január – február 2012)

Európska únia

Gender – guideline

Koncom decembra 2011 vydala Európska komisia dlho očakávané usmernenie v súvislosti s rozhodnutím ECJ vo veci Test-Achats, ktoré ruší výnimku z Gender smernice pre poisťovníctvo. Usmernenie bolo zaslané členom Životnej sekcie a Pracovnej skupiny Aktuári, a neskôr aj členom Legislatívnej sekcie. V súvislosti s obsahom usmernenia sa už vynorili niektoré nejasnosti, ktoré bude treba riešiť.

Ďalšie kroky:

Sekretariát pripravuje spoločné rokovanie členov oboch sekcií (životnej a legislatívnej). Stretnutie by sa malo uskutočniť, čo možno najskôr, najlepšie v marci.

Distribúcia

Ako sme vás už viackrát informovali, otázka distribúcie produktov sa v rámci EÚ rieši rôznymi cestami. V novembri 2010 zverejnila EK dva konzultačné dokumenty – revíziu IMD (smernica o sprostredkovaní) a PRIPs (Package retail investment products). V októbri 2011 to bol zase návrh na revíziu MiFID (Markets in Financial Instrument Directive) . Všetky tieto návrhy sa navzájom ovplyvňujú a inšpirujú vo viacerých otázkach:

- Špecifikácii, či je poradenstvo poskytované distribútorom na báze závislosti alebo nezávislosti od producenta produktu.
- Obmedzovanie zoznamu produktov, ktoré možno predávať „jednoducho“ (bez zložitých informačných povinností a pod.).
- Povinnosť distribútora skúmať a naplňovať klientove potreby (zákaz missellingu).
- Zákaz provízie pre nezávislého „poradcu“.

V januári 2012 sa objavili prvé znaky toho, že EK sa definitívne zamýšľa nad zavedením povinnosti sprostredkovateľom v poisťovníctve oznamovať províziu nie iba na základe žiadosti klienta, ale automaticky, kopírujúc tak podobné návrhy v MiFID. Je silný predpoklad, že takáto automatická povinnosť oznamovať províziu môže byť zavedená pre všetky distribučné kanály.

Ďalšie kroky:

Definitívne návrhy EK v oblasti „retail package“ sa očakávajú na rozhraní marca a apríla 2012. Sekretariát bude problematiku monitorovať a materiály predkladať príslušným sekciám a pracovným skupinám.

Investovanie

Na pôde CEA sa riešia aj problémy vyplývajúce z návrhov EK , ktoré ovplyvňujú investovanie. Ide o tieto návrhy :

- CRAs Credit Rating Agencies
- MiFID Markets in Financial Instruments Regulation
- EMIR European Market Infrastructure Regulation
- Project Bonds

- PCS Prime Collateralised Securities

Ďalšie kroky:

Na pôde CEA bol vytvorená pracovná skupina. SLASPO sa môže zapojiť do diskusie na túto tému iba v prípade, že členské poisťovne prejavia o diskusiu záujem a bude reagovať na predložené návrhy.

IORP (Institutions for Occupational Retirement Provision directive)

Na konci roku 2012 sa očakáva vydanie návrhu na revíziu IORP direktívy. V doterajšom legislatívnom procese zastával európsky poisťovací trh názor, že rizikovo založené princípy Solvency II, by mali slúžiť ako báza aj pre ostatné finančné inštitúcie, ktoré poskytujú zamestnanecké penzijné produkty. Tento názor trhu vyplýva z logického prístupu „ rovnaké riziko, rovnaké pravidlá, rovnaký kapitál“

Ďalšie kroky:

Sekretariát bude problematiku monitorovať a odporúča členským poisťovniam utvoriť si a prezentovať na pôde SLASPO jasný názor na kapitálové požiadavky v štýle Solvency II aj na iné finančné inštitúcie, zaoberajúce sa dôchodkami.

Ochrana osobných údajov

V januári 2012 EK publikovala návrh na reformu ochrany osobných údajov. Rámce tohto návrhu sú vyjadrené v dvoch dokumentoch – návrhu direktívy a návrhu nariadenia EK. Návrhy sa týkajú najmä týchto bodov:

- Právo na vyňatie údajov / právo byť zabudnutý
- Zhromažďovanie a nakladanie s údajmi o zdraví
- Definovanie a nakladanie s citlivými údajmi
- Oznamovanie porušovania ochrany OÚ
- Právo prístupu
- Prevencia a detekcia podvodov
- Kopírovanie dát

Ďalšie kroky:

Poisťovne by mali návrhy európskej regulácie preštudovať a pomenovať okruhy problémov, ktoré treba komunikovať smerom k EÚ, ale aj smerom k slovenskému Úradu na ochranu osobných údajov. Sekretariát plánuje venovať sa tejto téme na dvojďňovej porade právnikov (prípadne osôb zodpovedných za ochranu osobných údajov)

CEA rebranding

Od 1. marca 2012 CEA mení svoj názov na „ **Insurance Europe**“. Zmena súvisí s tým, že pôvodná skratka CEA má francúzsky pôvod (Comité européen d'assurance) a v preklade znamenal európsky poisťovací výbor, čo nezodpovedalo aktuálnej situácii, keď je to deklarované ako federácia národných asociácií. Zmenilo sa tiež logo a sídlo.

Slovensko

Výbor pre rodovú rovnosť

Dňa 17. 2. 2012 sa GR SLASPO JUDr. Žáková a manažér pre životné poistenie Ing. Čamek zúčastnili na rokovaní výboru pre rodovú rovnosť na MPSVaR. Výbor sa primárne zaoberal problémami znevýhodnených žien. Počas diskusie vystúpila aj GR SLASPO, ktorá vo svojom príspevku upozornila na negatívne dosahy

antidiskriminačnej agendy na poisťovníctvo a upozornila prítomných, že daná agenda má svoje hranice, ktorých prekročenie v tomto konkrétnom prípade paradoxne poškodzuje viac ženy.

Ďalšie kroky:

Predpokladáme, že výbor sa po voľbách zmení. Vývoj budeme monitorovať.

Zákon o PZP – interpretácia novely

Legislatívna sekcia sa pokúsila eliminovať možné právne a reputačné problémy súvisiace s nie celkom jasnými formuláciami v ostatnej novele zákona o PZP tak, že sa pokúsila o jednotný výklad ustanovení § 11 ods. 14 zákona č. 381/2001 o PZP a § 800 ods. 1 OZ .

a) Pojem termín

V § 11 od. 14 písm. c) zákona o PZP, podľa ktorého je poisťovateľ povinný poisťníkovi písomne oznámiť najneskôr desať týždňov pred uplynutím poistného obdobia **termín**, do ktorého je možné podať výpoveď príslušnej poistnej zmluvy chcel zákonodarca dosiahnuť, aby bol klientom oznamovaný písomne **konkrétny dátum** - t. j. deň, mesiac, rok, kedy môžu dať výpoveď poistnej zmluvy posledný krát v danom poistnom období. Pod pojmom termín treba v tomto ustanovení rozumieť konkrétny dátum.

b) Šesť týždňov pred uplynutím poistného obdobia (argumentácie – vid' príloha)

V diskusii prevážil názor, že § 800 ods.1) OZ treba chápať tak, že vymedzuje časový úsek „aspoň šesť týždňov pred uplynutím poistného obdobia“ (ďalej iba „ochranná doba“), počas ktorého nemožno dať druhej zmluvnej strane výpoveď. Výpoveď je preto možné dať iba tak, aby medzi dňom podania výpovede a dňom, v ktorom uplynie poistné obdobie (vrátane posledného dňa poistného obdobia) zostala v každom prípade zachovaná „ochranná doba“ plných šiestich týždňov (t.j. 42 dní).

Príklad:

Ak je posledným dňom poistného obdobia 31. december, tak výpoveď možno účinne podať najneskôr 19.novembra.

c) Účinnosť zákona – vyslanie prvých oznámení

Vzhľadom na to, že zákon ukladá povinnosť poisťovateľovi oznámiť citované informácie klientovi (a nie naopak, že by ukladal právo poisťníkovi od účinnosti zákona mať od poisťovateľa takúto informáciu), tak máme za to, že aplikácia tohto ustanovenia je jednoznačná - poisťovne budú svojich klientov prvýkrát písomne informovať **1. júla 2012, t. j. pôjde o tých klientov, ktorým do uplynutia poistného obdobia zostáva k 1. júlu 2012 najmenej 10 týždňov**. Prakticky to však znamená, že aby mohla byť táto povinnosť splnená, bude musieť poisťovateľ fyzicky vyslať niektoré oznámenia už pred 1. júlom.

Ďalšie kroky:

Celý dokument je možné nájsť na <http://www.slaspo.sk/16640> .

Rokovanie legislatívnej sekcie (LS) – závery

Dňa 24. 1. 2012 sa uskutočnilo ostatné rokovanie LS, na ktorom sa prediskutovali aktuálne otázky poistného trhu.

1. Zákon o poisťovníctve – členovia LS boli informovaní o prísluže MF SR zaslať v 1. Q 2012 ucelený návrh zákona členom SLASPO (dňa 28. 2. 2012 nám bol zo strany MF SR návrh zákona doručený a zároveň bol rozposlaný všetkým relevantným sekciám a pracovným skupinám SLASPO) a neskôr, po našom pripomienkovaní, bude návrh odovzdaný na úpravu oddeleniu ministerskej legislatívy.
2. Alternatívne riešenie sporov (ADR) - členovia LS sa zhodli na tom, že vytvorenie ADR mechanizmu pre poisťovníctvo je podľa návrhu smernice o ADR v rukách relevantného ministerstva. SLASPO má za úlohu osloviť bankového ombudsmana (Eva Černá) za účelom získania negatívnych rozhodnutí, ktoré ním boli vydané.

3. Problematika „vedúcich zamestnancov“ v zmysle zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a návrh na vytvorenie ďalšej pracovnej skupiny riešiacu túto problematiku - problematikou sprostredkovateľov sa intenzívne zaoberá NBS (v roku 2011 mali zámer skontrolovať 10 najväčších sprostredkovateľov) a preto sa v rámci SLASPO touto otázkou nebudeme zaoberať a nebude vytvorená osobitná pracovná skupina pre túto problematiku.
4. Informácie o ďalších bodoch rokovania LS – gender guideline, vinkulácie a ostatná novela zákona o PZP sú samostatné rozpracované v iných bodoch tohto materiálu.

Vinkulácie

V nadväznosti na minuloročné stretnutie zástupcov SLASPO a SBA (24.9.2011) sa medzi SLASPO a SBA zintenzívnila spolupráca v procese výmeny pripomienok a podnetov k návrhu jednotného vinkulačného tlačiva tak, aby sa dosiahla jeho finalizácia. Dňa 16. 1. 2012 sa na pôde SBA uskutočnilo ďalšie stretnutie zástupcov členských poisťovní SLASPO a zástupcov členských bánk SBA. Na tomto stretnutí sa prediskutovali vznesené vecné pripomienky. Napriek predpokladom, že pôjde o konečné precizovanie textu návrhu tlačiva, po vypracovaní a rozoslaní predpokladanej finálnej verzie členom asociácií, boli tak zo strany poisťovní, ako aj zo strany bánk vznesené nové pripomienky. Proces tvorby jednotného vinkulačného tlačiva tak naďalej nie je ukončený.

Ďalšie kroky:

V spolupráci s SBA finalizovať návrh vinkulačného tlačiva, tak aby mohol byť bankami a poisťovňami, ktoré majú záujem o participáciu v tomto projekte, čo najskôr uvedený do praxe. SBA a SLASPO sa dohodli, že po vypracovaní jeho definitívnej podoby, budú tento dokument spoločne mediálne prezentovať ako ústretový krok bánk a poisťovní smerom ku klientovi.

Národná eCall implementačná platforma

SLASPO sa 9. 12. 2011 zúčastnilo úvodného stretnutia Národnej eCall implementačnej platformy pod gesciou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Ministerstva vnútra SR.

eCall (veľmi zjednodušene „black-boxy s núdzovým volaním“ do automobilov) je názov celoeurópskeho systému pre automobily, ktorý v prípade dopravnej nehody automaticky privolá záchranné zložky IZS (integrovaného záchranného systému), pričom tiesňové volanie môže byť aktivované manuálne pasažiermi alebo automaticky (ak senzory zaregistrujú zrážku). eCall sa spojí s najbližším koordinačným centrom linky 112 a odošle dôležité informácie (miesto, čas nehody, typ vozidla). Operátor na miesto nehody pošle záchranné jednotky bez akejkoľvek spolupráce s inými osobami alebo s posádkou, ktorá nemusí byť pri vedomí.

Európska komisia považuje eCall za jednu zo svojich priorít, podľa štúdií by systém mohol zachrániť ročne asi 2 500 životov. eCall je súčasťou európskej iniciatívy eSafety. Komisia očakáva implementáciu tejto technológie do všetkých nových automobilov do roku 2014, v niektorých modeloch môže byť eCall (resp. jeho obdoba – systém, ktorý sa spája s operátorom výrobcu, predajcu a pod.) už aj dnes.

Prvé stretnutie predstavilo legislatívny rámec systému, technológiu, aktuálny stav v rámci EÚ a v SR. Vozidlový systém eCall môže okrem údajov potrebných na identifikáciu miesta a času nehody zhromažďovať veľké množstvo rôznych údajov vhodných aj pre komerčné využitie (napr. počet najazdených km za určité obdobie, miesta najčastejšieho výskytu vozidla, miesto konkrétneho výskytu vozidla v konkrétny čas apod.), špeciálne pre poisťovne.

Viac info na <http://www.neip.sk/eCall.htm>

Ďalšie kroky:

Sekretariát bude stav implementácie monitorovať a informovať priebežne členov SLASPO.

Volebné programy

Volebné programy jednotlivých strán neobsahujú priame pomenovanie prípadných aktivít v poisťovacom sektore . Za zmienku však stojí, že jedným z cieľov strany Smer je:

„Vláda bude v spolupráci s ostatnými štátmi EÚ podporovať zavedenie efektívnej regulácie a účinnej transparentnej politiky vo finančnom sektore, pričom podporí prijatie jednotných pravidiel pri výkone dohľadu v štátoch EÚ. Rovnako navrhne prehĺbenie ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu a rozvoj finančnej gramotnosti.“

Ďalšie kroky:

Treba očakávať, že nová vláda oživí legislatívne aktivity súvisiace s novými dohľadovými inštitúciami na finančnom trhu (Ombudsman, Inšpekcia, Akadémia vzdelávania a pod.)

Návrh na uznesenie:

Prezídium SLASPO

berie na vedomie

uvedený materiál s pripomienkami/bez pripomienok

*Vypracovala: JUDr. Jozefína Žáková
február 2012*